

Mede-eiser Sil Stranders

Mede-eisers Hans en Marjan Vogels-Smits

Wie zijn de eisers in de rechtszaak tegen de Staat, wat betreft de centrale opslag van vingerafdrukken? Fotograaf Maarten Tromp was nieuwsgierig en zocht ze op. Hier zie je tien van de 21 mede-eisers. Dit is mede-eiser Marc Timmer. Foto's Maarten Tromp

Mijn vingerafdruk

Vier vragen over de rechtszaak over opslag

► De rechtbank doet vandaag uitspraak in een zaak tegen de Staat, over de centrale opslag van vingerafdrukken.

► Mogen die vingerafdrukken nu wel of niet een database in?

Door PETER TEFFER

ROTTERDAM. Het zou zo mooi symbolisch zijn geweest. De uitspraak van een rechtszaak over de opslag van vingerafdrukken in een centrale database, precies op de Dag van de Privacy. „Dat was prachtig geweest”, zegt Anne van Doorn, een van de 21 mede-eisers die samen met stichting Privacy First de Nederlandse Staat heeft aangeklaagd. Maar de rechtbank in Den Haag heeft de uitspraak van afgelopen vrijdag uitgesteld, naar vandaag.

1 **Waarover gaat de rechtszaak precies?**

Iedere Nederlander die een nieuw paspoort aanvraagt, moet sinds september 2009 zijn vingerafdrukken afgeven. Die afdrukken komen in het nieuwe paspoort, maar zijn ook bedoeld om uiteindelijk te worden opgeslagen in een centrale databank. Daarmee kunnen gemeenten controleren of iemand identiteitsfraude probeert te plegen.

De stichting Privacy First maakt bezwaar tegen de wijziging in de Paspoortwet, die deze database mogelijk maakt. Samen met 21 mede-eisers klaagt de stichting de Staat aan, om te voorkomen dat zo'n databank er

komt. Het ministerie van Binnenlandse Zaken vindt echter dat genoeg maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat de privacy van burgers gevaar loopt. Zo mogen alleen daartoe bevoegde instanties informatie opvragen. Privacy First vindt de maatregel echter buitenproportioneel en onnodig.

2 **Wie zijn die mede-eisers van de stichting?**

Privacy First heeft een oproep geplaatst op zijn website aan medestanders om zich als 'natuurlijk persoon' te laten opgeven om de Staat mede aan te klagen. Daarop zijn 21 mensen als mede-eiser toegevoegd, van allerlei pluimage: geluidstechnici, kunstenaars, juristen, bouwvakkers en psychologen.

Eén van de mede-eisers is Anne van Doorn (35). Ze is IT'er bij een energienetwerk in Groningen. Toen Anne van Doorn in september 2009 op internet las dat vanaf die dag een vingerafdruk vereist was voor haar paspoort „schoot dat in het verkeerde keelgat. Ik dacht: ik ben toch geen crimineel?” Ze maakt zich zorgen over mogelijk misbruik. „Als de database gekraakt wordt, en iemand weet jouw vingerafdruk te kopiëren, dan achtervolgt dat je je hele leven. Je kunt geen nieuwe vingerafdruk krijgen.” Van Doorn vindt het vooral verontrustend om „al bij voorbaat als misdadiger te worden behandeld”.

Ook Yuen Yee Hannah Chau (26) uit Rijswijk is tegen het principe om vingerafdrukken op te slaan. Ze wil de burgerrechten, waar ze over leert tijdens haar studie rechten, verdedi-

gen. „De grenzen van onze rechten beginnen te vervagen. Wat is de volgende stap? We moeten hiervoor opkomen. Tot hier en niet verder.”

3 **En hoeveel kans maken de aanklagers?**

Privacy First heeft „goede argumenten” vindt Bert-Jaap Koops, hoogleraar Regulering van Technologie aan de Universiteit van Tilburg. „Nederland gaat veel verder dan de Europese richtlijn nodig acht en de noodzaak is wat mij betreft niet evident. Daarnaast brengt de centrale opslag van vingerafdrukken risico's met zich mee – de database zou interessant zijn om te hacken.”

Het is mogelijk dat de rechter vandaag nog geen definitieve uitspraak doet en om een advies vraagt aan het Hof van Justitie in Luxemburg. Koops: „Dat zou tussen een half jaar en een jaar kunnen duren.” Als daarentegen de rechtbank de Staat gelijk geeft, en na hoger beroep en de Hoge Raad het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg wordt ingeschakeld, „zijn we zo vier, vijf, misschien wel zes jaar verder”.

4 **Is de databank tegen die tijd dan al eens gerealiseerd?**

In 2009 stemden VVD en PvdA vóór de wijziging van de Paspoortwet. Beide hebben echter sinds eind vorig jaar grote twijfels over de centrale opslag. VVD-Kamerlid Jeanine Hennis-Plaschaert was altijd al tegenstander. Zij zei onlangs in het VARA-programma *De Ombudsman*: „Het zou beter zijn als we alleen de gegevens zouden opslaan op de chip op het paspoort, en in geen enkele database laten terugkomen zolang we niet weten hoe het zit met de beveiliging en de risico's bij het uitgifteproces.”

Minister Donner van Binnenlandse Zaken heeft de Tweede Kamer na de groeiende twijfel beloofd om „geen onomkeerbare stappen” te nemen wat de centrale database betreft. Hij zegde toe dat hij zal wachten op een rapport van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid over dit onderwerp, komend voorjaar.

Tot slot hopen tegenstanders dat het recente besluit van de Britse regering om de Engelse database te vernietigen, van invloed zal zijn. En de rechtszaak van de Nederlandse Louise van Luijk kan betekenis krijgen; zij zit momenteel zonder paspoort, omdat ze weigerde haar vingerafdruk af te geven. In haar zaak doet de rechter op 15 februari uitspraak.

Mede-eiser Hannah Chau

Mede-eiser Erik Hoogeveen

Mede-eiser Joop Berger

Mede-eiser Pieter Soons

Mede-eiser Ad van Tiel

Mede-eiser Anne van Doorn

Europese Commissie start onderzoek naar opslag

- De Europese Commissie gaat onderzoeken of de Nederlandse Paspoortwet in strijd is met Europese wetgeving. **Dat heeft eurocommissaris Viviane Reding (Justitie) gisteren laten weten aan D66-Europarlementariër Sophie in 't Veld, die hierom had gevraagd.**

- In 't Veld was van meet af aan kritisch over de plannen om vingerafdrukken in een centrale databank op te slaan. Nederland zou met die database ook verder gaan dan andere EU-lidstaten. **De opslag van biometrische gegevens op paspoorten was het gevolg van Europese afspraken, maar de plannen voor de**

databank komen uit Den Haag.

- In het Verenigd Koninkrijk heeft de regering onlangs de opslag van biometrische gegevens teruggedraaid. **Sinds anderhalve week zijn de Britse biometrische identiteitskaarten niet meer geldig en de Britse overheid zegt voor 21 februari alle persoonlijke informatie, zoals foto's en vingerafdrukken, te hebben geschrapt.** Het National Identity Register houdt daarmee op te bestaan.

- Volgens minster Damian Green (Immigratie) **was de database „opdringerig, intimiderend, ondoeltreffend en duur”.**